



REMISSVAR

Datum: 2018-08-27

Vår referens:

Isabella Nilsson

Er beteckning:

Ku2018/077/KO

Till:

Kulturdepartementet

Angående betänkandet *Konstnär – oavsett villkor?*

Kungl. Akademien för de fria konsterna (Konstakademien) har till ändamål att främja utveckling av och forskning inom bildkonst och arkitektur samt konstnärlig utbildning. Konstakademien har beretts möjlighet till yttrande över konstnärspolitiska utredningens betänkande SOU 2018:23: Konstnär – oavsett villkor?.

Konstakademien redovisar sina synpunkter gällande utredningens bedömningar och förslag som följer:

Konstakademien konstaterar att utredningen som helhet ger en god bild av området. Vidare instämmer Konstakademien med utredningens målbild (9.2.1)

Konstakademien ser dock att utredningen i sina ambitioner inte kunnat förutse alla de omständigheter som utgör en del av den stora gruppen fria konstnärers vardag. Konstakademien upplever att den konst som är experimenterande till sin natur och kompromisslöst tänjer gränser åsidosätts. Konstakademien ser inte att lösningen på konstnärernas ekonomiska utsatthet är att anpassa konstnärlig praktik till befintliga trygghetssystem. Utredningen har lagt tonvikten på lösningar som innefattar utbyggnad av en kommunal och regional marknad jämte den befintliga, där vi finner de flesta fria konstnärerna. Det fria skapandet tenderar att uppfattas som bidragsbaserad bonus i förhållande till, exempelvis, den nu planerade alliansen för upphovsmän där urvalet, såsom det fungerat inom scenkonstallianserna med sina poängsystem, ger företräde åt de konstnärer som sedan tidigare meriterat sig med uppdrag och anställningar som stämmer överens med villkoren för kommunala arenor och utlysningar av skilda slag.

Konstakademien anser att utredningen undviker den känsliga frågan rörande kvalitetsbegreppet. Det saknas en tydlig genomlysning av hur konstnärer som arbetar med fri kvalitativ konst bör

stödjas. Det bör understrykas att kvalitet sällan står i proportion till förmåga och möjlighet att försörja sig.

Civilsamhället och konstbildning 6.8.3

Utredningen tar upp frågan om konstkritikens kris, vilket Konstakademien vill påpeka, intimt sammanhänger med ovan nämnda dränering av kvalitetsbegreppet. Vi ser hur värderingsföreträdet i allt högre grad glider från konstkritiken som en konsekvens av dess allt sämre ekonomiska och inom media utrymmesmässiga villkor.

Kultur i hela landet 6.6.2

En grundläggande förutsättning för konstens tillblivelse och realisering är tillgång till adekvata arbetslokaler. Konstakademien ser i likhet med utredningen mycket allvarligt på utvecklingen där ateljéföreningar allt oftare står utan lokaler. Stödet till arbetslokaler behöver stärkas genom kommunal och statlig försorg.

Kultursamverksamverksammodellen 9.5.3

I utvärderingen av kultursamverkansmodellen framstår hur konstnärspolitiken i högre grad blir politik än konst.

Nya bidragssystem 9.7.8

Konstakademien delar inte utredningens bedömning att avvecklingen av inkomstgarantierna i huvudsak har accepterats av intressenterna på området. Konstakademien föreslår att överföringen till långtidsstipendier i så fall måste innebära en utbyggnad av dessa för att väsentligt förkorta karantäntiden i bidragsgivningen.

Konstakademien kan vidare se att utredningens förslag resulterar i en svällande grupp mellanhänder och ser istället att befintliga och äskade medel i högre grad borde tillfalla de skapande konstnärerna till stöd för kärnverksamhet.

Stockholm 28 augusti 2018

KUNGL. AKADEMIEN FÖR DE FRIA KONSTERNA

Leif Bolter
Preses

Isabella Nilsson
Ständig sekreterare